

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

BisnesAkademia

2014

Emmi Kiesvaara

UUSI MALLI ALOITTAVILLE AKATEMIOILLE JA NIIDEN ENSIMMÄISILLE OSUUSKUNNILLE

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Emmi Kiesvaara

UUSI MALLI ALOITTAVILLE AKATEMIOILLE JA NIIDEN ENSIMMÄISILLE OSUUSKUNNILLE

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda uusi toimivampi malli uusille aloittaville akatemioille ja sen ensimmäisille ryhmille. Uusi malli on opiskelijoiden kannalta ihannemalli. Se on toteutettu opiskelijoiden odotusten ja mielipiteiden perusteella.

Opinnäytetyö käsittelee olemassa olevien ja tulevien akatemioiden toimintamalleja ja tapoja. Työn aihe määräytyi omien mielenkiintojeni ja Salon Bisnesakatemia valmentajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Tutkimuskohteeksi valittiin Salossa toimiva Bisnesakatemia ja Mondragonissa toimiva Tiimiakatemia. Molemmissa kouluissa tutkittiin niiden akatemioiden toimintaa ja tapoja.

Tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena tutkimushaastatteluna. Mondragonin Tiimiakatemia haastatteluja varten matkustin viikoksi Espnajaan Bilbaon ja San Sebastianin kaupunkeihin, joista vierailin Irunin ja Onatin kampuksilla. Salon BisnesAkatemian haastattelut toteutin itse opiskellessani kyseisessä koulussa.

Saatujen tulosten ja niistä tehtyjen johtopäätösten perusteella luotiin malli uusille aloittaville akatemioille ja niiden ensimmäisille osuuskunnille. Lopputuloksena esitän uuden toimivamman mallin.

ASIASANAT:

Uusi oppimisympäristö, avoin oppimisympäristö, kvalitatiivinen tutkimus, akademia

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | BisnesAkademia

2014 | 46

Instructor Päivi Killström

Emmi Kiesvaara

A NEW MODEL FOR STARTING ACADEMIES AND THEIR FIRST CO-OPERATIVES

The aim of this thesis was to create a new, more practical model for starting academies and their first co-operatives. The new model is idealistic for students. It was created based on student's expectations and opinions.

This thesis deals with the existing and future academies and examines their operating models and manners. The subject originates from the authors interests and discussion with Salo BisnesAkademia instructors. Salo BisnesAkademia and Mondragon Tiimiakatemia were selected to be the objects of the research. Operating models and manners were examined in both schools.

This study was carried out as a qualitative interview research. The interviews of Mondragon Tiimiakatemia were conducted during a week in Spain. During that time two cities, Bilbao and San Sebastian, and two campuses, Irun and Onati were visited. All the Salo BisnesAkademia interviews were conducted during the author's studies.

The new model for starting academies and their first co-operatives was created based on the results and conclusions of the study. As a final result a new, more practical model was represented.

KEYWORDS:

New learning environment, open learning environment, qualitative research, academy

SISÄLLYSLUETTELO

KÄYTETYT LYHENTEET (TAI SANASTO)	6
1 JOHDANTO	7
2 AKTIIVISET OPPIMISMENETELMÄT JA -YMPÄRISTÖT	8
2.1 Oppimisympäristö	8
2.2 Uusi oppimisympäristö	9
2.3 Avoin oppimisympäristö	9
2.4 Tiimityöskentely	11
2.5 Projektityöskentely	12
3 AKATEMIAT	14
3.1 Salon BisnesAkademia	14
3.2 Mondragonin Tiimiakatemia	15
4 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUS	17
4.1 Tutkimusongelma	17
4.2 Tutkimuksen menetelmät	18
4.3 Haastattelu osana tutkimusta	19
4.4 Havainnointi osana tutkimusta	20
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	22
5.1 Haastattelut	22
5.2 Mondragonin Tiimiakatemian haastattelut	23
5.2.1 Ensimmäinen haastattelu Mondragonissa	23
5.2.2 Toinen haastattelu Mondragonissa	25
5.2.3 Kolmas haastattelu Mondragonissa	28
5.3 Salon BisnesAkatemian haastattelut	30
5.3.1 Ensimmäinen haastattelu BisnesAkatemiasta	30
5.3.2 Toinen haastattelu Salon BisnesAkatemiassa, omakohtaiset kokemukset	33
5.4 Tutkimuksen johtopäätökset	35
6 UUSI AKATEMIA MALLI	39
6.1 Muistilista aloittaville akatemioille	39
6.2 Muistilista opiskelijoille	41

7 YHTEENVETO	43
LÄHTEET	46

KUVIOT

Kuvio 1. Oppimisympäristön osatekijöitä	10
Kuvio 2. Tiimityöskentely	12
Kuvio 3. Projektityöskentely	13
Kuvio 4. Tutkimusongelma	18

KÄYTETYT LYHENTEET (TAI SANASTO)

AMK

Ammattikorkeakoulu

SBA

Salon BisnesAkademia

JTA

Jyväskylän Tiimiakademia

MTA

Mondragonin Tiimiakademia

AKATEMIA

Oppimisympristö, jossa osuuskunnat
työskentelevät

1 JOHDANTO

Suomalaista opetusjärjestelmää pidetään suuressa arvossa ympäri maailman. Suomi on jatkuvasti esimerkiksi PISA tuloksien kärkipäässä. Opetusjärjestelmäämme ja erityisesti opetusmenetelmiä kehitetään jatkuvasti. Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana uudenlainen avoin oppimisympäristö on nostanut tunnettavuuttaan suomalaisissa kouluissa. Ensimmäinen akatemia, jossa alettiin toteuttaa oppimista uudenaikaisessa oppimisympäristössä, perustettiin Jyväskylään vuonna 1993, josta se on lähtenyt leviämään ympäri maailman.

Viimeisen neljän vuoden aikana on suomessa perustettu Salon BisnesAkatemia ja espanjassa Mondragonin Tiimiakatemia. Molemmat ovat uudenlaisia avoimia oppimisympäristöjä, joissa opiskellaan learn by doing- idealla. Joka vuosi kaksi 10–15 hengen opiskelijaryhmää perustavat oman osuuskunnan ja alkavat harjoittaa liiketoimintaa, samalla oppien.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on löytää toimivampi malli uusille aloittaville akatemioille ja niiden ensimmäisille osuuskunta ryhmille oppilaiden näkökulmasta. Työssä käsitellään niitä vaikeuksia, onnistumisia ja muutosta tarvitsevia kohteita, joita uusi akatemia ensimmäisine ryhmineen kohtaa.

Tutkimuskohteena toimivat Salon BisnesAkatemia ja Mondragonin Tiimiakatemia. Tutkimuskohteita lähdetään lähestymään haastattelemalla koulujen opiskelijoita, havainnoimalla ja itse kokemalla.

Tämä opinnäytetyö tehdään avuksi kaikille tuleville akatemioille ja ensimmäisille osuuskunnille, jotta he voisivat alkutaipaleellaan välttää suurimmat epäonnistumiset ja saada mahdollisimman hyvän alun akatemia opiskelulle.

2 AKTIIVISET OPPIMISMENETELMÄT JA -YMPÄRISTÖT

Opinnäytetyössä tutkin Salon BisnesAkatemian ja Mondragonin Tiimiakatemian toimintaa ja opiskelua, jotka pitävät sisällään useita erilaisia kohtia. Opinnäytetyön ja tutkimustulosten kannalta on tärkeää tietää millä konseptilla ja keinoilla akatemioissa opiskellaan ja millaisia ovat olleet akatemioiden alkutaipaleet niiden ensimmäisten ryhmien opiskelijoiden näkökulmasta. Tutkimalla useampaa samalla konseptilla toimivaa akatemiaa ja niiden ensimmäisiä ryhmiä, on mahdollista löytää yhteisiä toimivia konsepteja ja kohtia, jotka kaipaavat muutosta. Näiden perusteella voidaan luoda toimiva malli uusille aloittaville akatemioille ja ryhmille.

Turun AMK:ssa toimiva Salon BisnesAkademia ja Mondragonin yliopistossa toimiva Mondragonin Tiimiakademia ovat molemmat samanlaisessa oppimisympäristössä ja samoilla opetusmenetelmillä toimivia kouluja. Pieniä eroja löytyy opiskelujen kestossa, määrässä ja sisällössä. Salon BisnesAkatemiassa opiskelu kestää kolme ja puoli vuotta, jonka aikana kerätään yhteensä 210 opintopistettä. Mondragonin Tiimiakatemiassa opiskellaan neljä vuotta, jonka aikana kerätään yhteensä 240 opintopistettä. Pienistä eroista huolimatta kouluista saadut tiedot ja tulokset ovat kelvollisia luomaan tutkimustuloksena toimiva konsepti uusille akatemioille.

2.1 Oppimisympäristö

Oppimisympäristöllä tarkoitetaan oppimiseen liittyvää fyysisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden ja sosiaalisten suhteiden kokonaisuutta, jossa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. sivu18. 3.2 oppimisympäristö) Fyysisellä ympäristöllä tarkoitetaan tiloja ja rakennuksia. Näitä voivat olla vaikka koulurakennukset ja opiskelutilat. Fyysisiä ominaisuuksia ovat erilaiset opiskelussa käytetyt välineet, kuten tietokoneet ja tabletit. Psyykkiset tekijät koostuvat esimerkiksi opetusmenetelmistä, toimintatavoista

ja kulttuurista. Sosiaaliset suhteet koostuvat henkilöistä, joiden kanssa ollaan vuorovaikutuksessa. Näitä voivat olla esimerkiksi opettajat ja muut opiskelijat.

Oppimisympäristön tulee tukea oppilaan kasvua ja oppimista. Sen on oltava fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja tuettava oppilaan terveyttä. Oppimisympäristön tavoitteena on tukea oppilaan oppimismotivaatiota ja uteliaisuutta sekä edistää hänen aktiivisuuttaan, itseohjautuvuuttaan ja luovuuttaan tarjoamalla kiinnostavia haasteita ja ongelmia. Oppimisympäristön tulee ohjata oppilasta asettamaan omia tavoitteitaan ja arvioimaan omaa toimintaansa. Oppilaalle voidaan antaa mahdollisuus osallistua oppimisympäristönsä rakentamiseen ja kehittämiseen. (Opetushallitus 2004.)

2.2 Uusi oppimisympäristö

Kaikille tuttu luokkahuoneessa opettajan johdolla tapahtuva oppimistapa on saanut uusia vaihtoehtoja. Uusi oppimisympäristö perustuu jopa vuosikymmeniä vanhaan psykologiseen ja erityisesti kognitiiviseen tutkimukseen. Sen tarkoituksena on muuttaa oppimisprosessi mielekkäämmäksi, motivoivaksi ja oppimisen kannalta myös onnistuneemmaksi, muokkaamalla opetustapoja, -välineitä, -ympäristöjä ja opetustoimintaa. Uudessa oppimisympäristössä oppilaalla on entistä suurempi vapaus ja vastuu omien opintojen etenemisestä, suorittamisesta ja arvioinnista. Opettajan rooli on huomattavasti totuttua tapaa erilaisempi. Uudessa oppimisympäristössä opettaja muuttuu ohjaajaksi ja konsultiksi, jonka rooli on valmiin tiedon sijasta välittää neuvoja, ohjata ja tukea opiskelijaa. Uuden oppimisympäristön ideana on kasvattaa opiskelijoita omatoimiseen toimintaan ja tiedonhakuun. (Norri 2011.)

2.3 Avoin oppimisympäristö

Avoimessa oppimisympäristössä opiskelu muuttuu enemmän opiskelijälähtöiseksi ja joustavaksi. Opiskelija päättää itse ajan, tilan, menetelmien, toteutus-

tavan ja tavoitteiden luomisesta ja toteutumisesta. Avoin oppimisympäristö poikkeaa kaikilta osin perinteisestä koulumaisesta oppimisympäristöstä, jota kutsutaan suljetuksi oppimisympäristöksi, jossa opiskelu tapahtuu tietyn kaavan mukaan.

Alla olevassa kuviossa eritellään suljetun ja avoimen oppimisympäristön sisältö ja toimintatapoja.

	Suljettu	Avoin
Motiivi	Ulkoinen	Sisäsyntyinen
Opiskelupäätös	Muiden painostuksesta	Omaehtoinen
Osallistumistapa	Kurssimuotoinen	Itseopiskelu
Tavoitteiden määrittely	Kouluttaja, organisaatio, yhteiskunta	Itse
Aika	Sovitut kokoontumiset	Vapaus ajasta, opiskelu omaan tahtiin milloin vain
Paikka	Opiskelu sidottu tiettyyn paikkaan	Vapaus paikasta, missä vain
Oppisisällöt	Kaikille yhteiset	Yksilöllisesti räätälöity
Opiskeltavan tiedon luonne	Selkeästi rajatut ongelmat ja vastaukset, oppiaineperustaisuus, tiedon objektiivisuus	Laajat soveltamista ja ongelmanratkaisua vaativat kokonaisuudet, tiedon relatiivisuus
Konteksti	Oppilaitos	Reaalitodellisuus
Yhteys reaalimaailmaan	Puuttuu kokonaan	Ongelmakeskeinen, oppimisprojektikohtainen opiskelu
Saavutettavuus	Opiskelijat valitaan, pääsykokeet	Avoin kaikille halukkaille
Toteutustapa	Kurssipohjainen	Itseopiskelu
Opiskelutahti	Ennalta määrätty	Itsemäärätty

Menetelmät	Yksi tiedon omaksumisen / välittämisen kanava	Useita vaihtoehtoisia tai toisiaan täydentäviä välineitä
Yhteistoiminnallisuus	Yksinopiskelua, ajattelu- ja reflektioprosessit tapahtuvat yksin	Yhteistoiminnallista, vuorovaikutukseen perustuvaa oppimista
Arviointi	Ulkopuolinen toiminta	Itsearviointi

Kuvio 1. Oppimisympäristön osatekijöitä avoin - suljettu-ulottuvuudella

Taulukkoa pitää tarkastella hieman kriittisellä silmällä. Suljetun- ja avoimen oppimisympäristön sisältö ei ole täysin niin mustavalkoista, kuin taulukossa annetaan ymmärtää. Kaikkien taulukon kohtien ei tarvitse toteutua, jotta oppimisympäristö olisi avoin tai suljettu. Jokaisen kohdan ei myöskään tarvitse toteutua juuri taulukon mainitsemalla tavalla. Taulukko antaa kuitenkin hyvän käsityksen siitä, millaisia suljettu- ja avoin oppimisympäristö toimintatavoiltaan ja sisällöltään ovat. (sivu 15. Tulijoki, H. 2010. Opiskelijoiden uusi oppimisympäristö)

2.4 Tiimityöskentely

Tiimi voi olla pieni joukko ihmisiä, joilla on toisiaan täydentäviä taitoja, jotka ovat sitoutuneet yhteiseen päämäärään ja yhteiseen toimintamalliin ja jotka pitävät itseään yhteisvastuullisena suorituksistaan (Katzenbach & Smith 1993). Onnistuneen ja tuottavan tiimityön saavuttamiseksi on monen asian osuttava kohdilleen. Tärkeitä kohtia ovat muun muassa luottamus tiimin sisällä, jokaisen jäsenen kuunnelluksi tuleminen, kaikkien osaamisen hyödyntäminen, yhteisöllisyys, jatkuva oppiminen ja ylemmältä tasolta tuleva tuki. Tiimityöskentelyn tarkoituksena on koota yhteen henkilöitä, jotka yhdessä pystyvät tekemään asian, jota yksi ihminen ei olisi pystynyt tekemään itsekseen. Tiimityöskentelyn ideana on kerätä yhteen joukko henkilöitä joiden tiedot ja taidot tukevat ja täydentävät toisiaan, jotta saavutettaisiin mahdollisimman hyvä lopputulos. (Kauppinen.) Kaikki eivät ole luonnostaan hyviä tiimityöskentelijöitä. Tiimityöskentelyn taito on kuitenkin

opittavissa. Se vaatii harjoittelua ja halua kehittyä. Onnistunut tiimityöskentely on tehokasta ja mielekästä. Ongelmallinen tiimityöskentely vie tehokkuutta pois kailta tiimin jäseniltä.

Alla olevassa kuviossa on eritelty tiimityöskentely hyviä ja huonoja puolia.

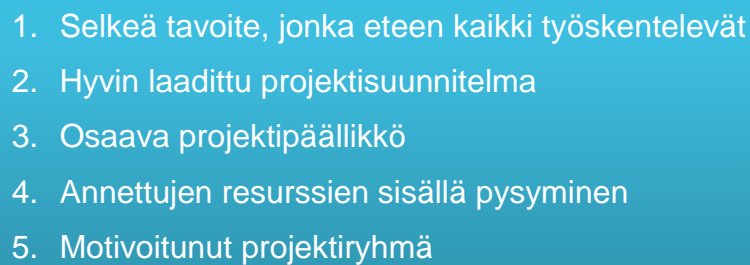
Kuvio 2. Tiimityöskentely.

2.5 Projektityöskentely

Projektilla on aina jokin tavoite. Projekti on johonkin määriteltyyn tavoitteeseen pyrkivä tai tietyn päämäärän saavuttamiseksi tarkoitettu, harkittu ja suunniteltu hanke, jolla on aikataulu, määritellyt resurssit ja oma projektiorganisaatio. Tavoite on se, mikä pyritään toteuttamaan annettujen resurssien sisällä. Työskentelyn

perustana on projektisuunnitelma, jossa määritellään miten projektille asetetut resurssit ja tavoitteet halutaan saavuttaa: mitä tehdään, kuka tekee, milloin ja miten. Projektin työntekijöiden määrä voi vaihdella yhdestä henkilöstä useaan. Kuitenkin kaikilla on sama päämäärä, toteuttaa asetettu tavoite. Tavoitteet ja tulosvaatimukset voivat täsmentyä tai muuttua työn edetessä. Projektia valvotaan projektisuunnitelman ja asetettujen tavoitteiden toteutumisen pohjalta. Tarkasta projektisuunnitelmasta huolimatta, useimmiten projekteissa ilmaantuu jotain yllättävää. Projektin onnistumisen ja läpiviennin edessä on monia muuttujia, joita ei ole osattu ottaa huomioon projektia suunnitellessa. Tärkeä osa projektityöskentelyä onkin kyky hoitaa yllättäviä ongelmia tai hidasteita. (Oulun Kauppaoppilaitos.)

Seuraavassa on lueteltu 5 tärkeää kohtaa onnistuneeseen projektityöskentelyyn.

-
1. Selkeä tavoite, jonka eteen kaikki työskentelevät
 2. Hyvin laadittu projektisuunnitelma
 3. Osaava projektipäällikkö
 4. Annettujen resurssien sisällä pysyminen
 5. Motivoitunut projektiryhmä

Kuvio 3. Projektityöskentely.

3 AKATEMIAT

Maailman ensimmäinen akademia perustettiin Jyväskylään vuonna 1993, kun Timo Partanen ryhtyi toteuttamaan opetusta yhdessä opiskelijoiden kanssa uudella tavalla. Merkittävin ero aiempaan oli se, että opiskelijat olivat alusta saakka tärkeä ja aktiivinen osa uuden oppimismallin rakentamisessa. Perinteisistä kursseista ja erityisesti lukujärjestyksistä luovuttiin ja oppimista ryhdyttiin toteuttamaan tiimityöskentelyn sekä pienimuotoisten projektien avulla (Jyväskylän Tiimiakatemia 2013). Sekä SBA:n, että MTA:n toimintamalli on saanut inspiraationsa JTA:lta. Kaikkien kolmen akatemian perimmäinen tarkoitus on kouluttaa oppilaista tiimi- ja projektityöskentelyn osaavia liiketalouden ammattilaisia. Akatemit ovat vahvasti yrittäjä- henkisyyteen valmistavia ja kannustavia.

3.1 Salon BisnesAkademia

Maailman ensimmäinen BisnesAkademia näki päivänvalon vuonna 2011, jolloin se lisättiin Turun AMK:n Salon toimipisteen suuntautumisvaihtoehtoihin. Tietoliikenne ja sähköinen kauppa tulosalueen alla toimiva Turun AMK:n Salon toimipiste kouluttaa liiketalouden ja tietojenkäsittelyn opiskelijoita. Opiskelut kestävät keskimäärin kolme vuotta, josta ensimmäinen vuosi opiskellaan Bisnes Startti-kurssin muodossa. Bisnes Startissa opiskelijat harjoittavat liiketoimintaa oikean yrityksen tapaan, kuvitteellisessa harjoitusyrityksessä. Opiskelijat oppivat pyörittämään yritystä ja saavat näin arvokasta harjoitusta ennen seuraavan vuoden tosikoitosta. Bisnes Startin jälkeen opiskelijoilla on mahdollisuus valita kahdesta suuntautumisvaihtoehdosta. Joko he suuntautuvat Bisnesakatemiaan tai Kansainväliselle linjalle, jossa opiskelu tapahtuu enimmäkseen luentojen muodossa. Tietojenkäsittelijöiden opiskelijoilla on mahdollisuus jatkaa myös tietojenkäsittelyn kurssilinjalla.

BisnesAkademia on avoimessa oppimisympäristössä tapahtuvan projekti – ja tiimi luontoisen opiskelun malli. Vuosittain toimipisteessä aloittaa kaksi uutta osuuskuntaa, jotka koostuvat 10–15 hengen ryhmistä. BisnesAkatemiassa opiskellaan

kahden ja puolenvuoden ajan, tehden projektiluontoisia toimeksiantoja yrityksille ja organisaatioille. Ensimmäisenä vuonna opiskellaan perusopintoja kurssien muodossa sekä Bisnes Startissa. Seuraavan kahden ja puolen vuoden ajan opiskelijat käyvät muutamilla kursseilla, he perustavat ja työskentelevät osuuskunnassa, suorittavat harjoittelun ja opinnäytetyön. Kahdessa ja puolessa vuodessa opiskelijat kartuttavat itselle mittavan kontakti verkoston, rakentavat itselle portfolion projekteissa työskentelystä ja oppivat uusia asioita kaikilta liike-elämän saroilta.

BisnesAkatemiassa oppiminen tapahtuu projektityöskentelyllä, kirjoja lukemalla, osallistumalla seminaareihin ja opiskelijoiden opettamalla toisiaan.

3.2 Mondragonin Tiimiakatemia

MTA on vuonna 2007 perustettu organisaatio. MTA toimii Mondragonin Yliopiston Faculty of Business studies- nimikkeen alla. Vuonna 2009 aloittivat ensimmäiset tiimiyritykset, kun ensimmäinen oppimisympäristö perustettiin Irunin kampukselle. Seuraavana vuonna perustettiin toinen oppimisympäristö Onatin kampukselle. Molemmissa aloittaa vuosittain kaksi uutta 10–15 hengen tiimiyritystä. Opiskelut kestävät neljä vuotta, jonka aikana oppilaat suorittavat vaadittavat 240 opintopistettä LEINN (Leadership, Entrepreneurship and Innovation degree) nimisen tutkinnon alla. Tämän jälkeen oppilailla on mahdollisuus suorittaa kaksi Masters- tason kurssia nimeltään MINN (International Executive Mastera Program in Intrapreneurship and Open Innovation) ja MENA (Entrepreneurs of Navarra Masters Program).

Kolmen ensimmäisen vuoden aikana oppilaat opiskelevat perusopintoja kurssien muodossa, perustavat ja työskentelevät tiimiyrityksissä sekä tekevät kolme opintomatkaa ulkomaille. Ensimmäisenä vuonna matkustetaan Suomeen, toisena vuonna USA:an ja kolmantena vuonna yhdistetylle Kiina Intia matkalle.

Opiskelu MTA:ssa ei ole ilmaista ja kouluun hakeminen poikkeaa Suomen avoimen haun mallista. Opiskelijat joutuvat käymään läpi tiukat haastattelut siitä, onko heillä tai heidän perheillään varaa maksaa monien tuhansien eurojen vuosittaiset

lukukausimaksut. Opiskelijat käyvät läpi myös psykologisia testejä ja haastatte-
luita saadakseen varmuuden kouluun sopivuudesta. Jokaisen vuoden aikana
opiskelijalla on vastuu kerätä tietty määrä rahaa tiimiyityksessä tai hänen pitää
maksaa sanktiota. Lukukausimaksuilla rahoitetaan osittain muun muassa opis-
kelijoiden kolme opintomatkaa ulkomaille.

MTA:n ideana on kouluttaa opiskelijoista yrittäjähenkisiä tiimityöskentelijöitä ak-
tiivisen oppimisen ja tiimiyitysten kautta. MTA:ssa oppiminen tapahtuu projekti-
työskentelyllä, kirjoja lukemalla, osallistumalla seminaareihin ja opintomatoille
sekä opiskelijoiden opettamalla toisiaan.

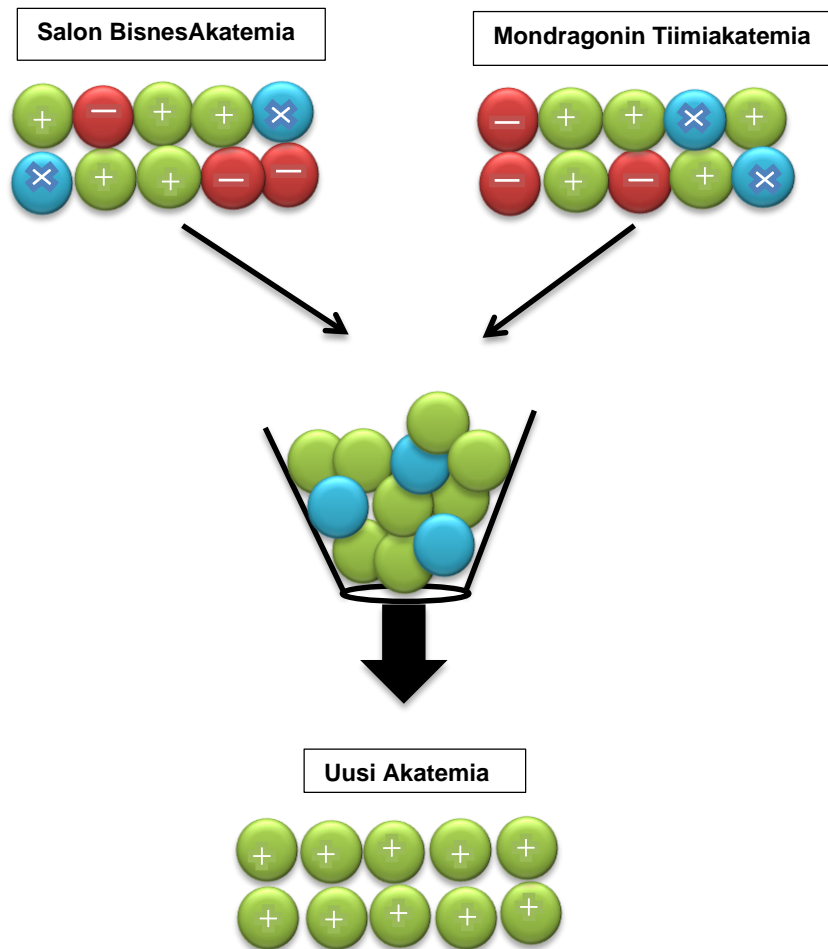
4 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUS

Toiminnallisen opinnäytetyön pohjana on perinteisesti jokin ratkaisua vaativa ongelma tai tarve. Kyseistä ongelmaa tai tarvetta lähdetään tutkimaan ensin keräämällä tarvittava määrä tietoa tutkittavaan aiheeseen liittyvistä asioista. Tämän jälkeen kerätään yhteen kerätty tutkimusaineisto. Kerätty tieto ja tutkimusaineisto analysoidaan, jonka perusteella syntyy kirjoittajan näkemä ratkaisu alussa asetettuun ongelmaan tai tarpeeseen.

4.1 Tutkimusongelma

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää entistä toimivampi malli uusille aloittaville akatemioille ja niiden ensimmäisille ryhmille. Ratkaisua lähdettiin hakemaan vertailemalla SBA:n ja MTA:n toimintaa aivan niiden alkutai-paleesta lähtien. Molemmista akatemioista lähdettiin erottelemaan sen parhaimmat ja toimivimmat osa-alueet, sekä ne osa-alueet, jotka kipeimmin tarvitsivat korjausta tai pois jättämistä. Yhdistelemällä näitä ominaisuuksia ja analysoimalla niiden toimintaa, saatiin ratkaisu asetettuun tutkimusongelmaan, joka voidaan esittää muodossa ”Mitä osia yhdistelemällä saadaan aikaiseksi entistä paremmin toimiva malli uusille aloittaville akatemioille ja ryhmille?”. Alla oleva kuva esittää tutkimusongelmaa ja miten sen ratkaisuun on päädytty.

Alla olevassa kuvassa punaiset miinus merkkiset pallot kuvaavat niitä asioita, jotka on todettu vähemmän toimiviksi akatemioiden toiminnassa ja jätetty pois uuden akatemian mallista. Vihreät plus merkkiset pallot kuvaavat niitä asioita jotka on todettu toimiviksi ja näin ollen halutaan siirtää myös seuraavaan akatemia malliin. Siniset x merkkiset pallot puolestaan kuvaavat sellaisia toimintamalleja, jotka pienellä muokkauksella saadaan toimiviksi ja näin ollen siirrettyä seuraavaan akatemia malliin. Kaikki vihreät ja siniset pallot menevät seulan läpi, jossa niitä muokkaamalla ja ne hyväksymällä saadaan lopputulokseksi kokonaan vihreistä palloista koostuva akatemia malli.

Kuvio 4. Tutkimusongelma.

4.2 Tutkimuksen menetelmät

Tutkimusta lähdettiin tekemään haastatteluiden, havainnoinnin ja oman kokemuksen kautta. Haastateltaviksi valittiin molemmista kouluista ensimmäisen sukupolven, eli ensimmäisten ryhmien oppilaita. Haastattelut tehtiin kysymysrungon avulla sekä tilanteessa mieleen nousseita lisäkysymyksiä ja tarkennuksia kysymällä. Haastattelut nauhoitettiin suurimmaksi osaksi, jotta niiden uudelleen läpikäyminen ja analysointi helpottuisivat myöhemmin. Haastatteluja tehtiin yksilöllisesti, pareina sekä ryhmässä. Osa haastatteluista kuvattiin videokameralla pelkän äänen nauhoittamisen sijaan. Opinnäytetyössä esiintyvä tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena tutkimuksena. Kvalitatiivisen tutkimuksen tyypillisiä piirteitä ovat

kokonaisvaltaisen tiedon hankinta luonnollisissa ja todellisissa tilanteissa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa suositetaan ihmistä tiedonkeruun instrumenttina. Näin ollen tutkija luottaa enemmän omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin, kuin mitausvälineillä (esimerkiksi testit) kerättyyn tietoon. Tutkimuksessa käytetään laadullisia metodeja kuten teemahaastatteluita, osallistuvaa havainnointia ja ryhmähaastatteluita. (Hirsijärvi ym. 2007. 160)

MTA:n haastatteluja varten matkustin Espanjaan paikanpäälle tutustumaan kouluun, luomaan suhteita ja tutustumaan heidän tapoihinsa. Tässä tilanteessa haastattelut tuntuivat luonnollisimmalta tavalta kerätä mahdollisimman totuudenmukaista tutkimusmateriaalia. SBA:n haastattelut olen tehnyt, kun olen itse opiskellut kyseisessä koulussa. Koin henkilö- ja ryhmähaastattelun parhaimmaksi vaihtoehdoksi myös SBA:ssa.

4.3 Haastattelu osana tutkimusta

Haastatteluissa käytettiin teemahaastattelun mallia. Teemahaastattelu on lo-
make- ja avoimen haastattelun välimuoto. Teemahaastattelussa on tyypillistä, että haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuvat. Teemahaastattelu on erittäin käytetty muoto kvalitatiivisessa tutkimuksessa. (Hirsijärvi ym. 2007. 203)

Haastattelut toteutettiin yksilö, pari ja ryhmähaastatteluina. Jokaisessa muodossa on omat hyvät ja huonot puolensa. Ryhmähaastattelun avulla voidaan säästää aikaa ja vaivaa, kun useampi ihminen vastaa kysymyksiin samaan aikaan samassa paikassa. Henkilöt saattavat olla myös vapautuneempia, kun paikalla on useampi henkilö. Yksilöhaastattelun hyvä puoli on se, että haastatteli-
ja saattaa vapaammin ja todenmukaisemmin antaa ikäviäkin vastauksia, kun paikalla ei ole muita henkilöitä kuulemassa. Jotta tutkimukseen saatiin mahdollisimman vapautuneita sekä totuudenmukaisia vastauksia, käytettiin kaikkia kolmea haastattelumuotoa.

Haastattelut ovat erittäin joustavia tilanteita. Haastattelun tapahtuu kasvokkain haastattelijan ja haastattelevan välillä. Tilanne on aito ja muistuttaakin paljon keskustelua. Keskustelutyypinen haastattelu on joustava ja antaa mahdollisuuden esittää lisäkysymyksiä, tarkentavia kysymyksiä, joiden avulla pystytään syventämään tutkittavaa asiaa ja sen vastauksia.

Haastattelujen haasteena oli miten tulkita haastattelutuloksia kahden eri kulttuurin kesellä. Samoja kysymyksiä esitettäessä kahdelle eri kulttuurin edustajalle, on tulosten tulkinta vaikeaa. Kulttuurillisista syistä saatetaan esimerkiksi helpommin vaieta ongelmista tai ei haluta liikaa kerskua.

Kulttuurilliset erot olivat yksi syy miksi haastattelumuodoksi valittiin teemahaastattelu. Se antoi mahdollisuuden lomakkeesta poiketen lisäkysymyksiin ja tarkennuksiin. Osa haastatteluista tehtiin englannin kielellä ja todettiin, että on parempi kasvokkain käydä keskustelua ja havainnoida samalla, kuin koettaa vieraalla kielellä muodostaa toimiva haastattelulomake. Haastatteluissa esiintyi hieman avoimen haastattelun piirteitä. Kysymykset pyörivät saman aihealueen sisällä sulkien pois mahdollisuuden avoimesta haastattelusta.

Haastattelut tehtiin tiloissa, joissa opiskelijat opiskelevat, jonka johdosta haastatteluiden aikana käytettiin myös havainnointia.

4.4 Havainnointi osana tutkimusta

Havainnointi sopii hyvin kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmäksi. Sen avulla saadaan suoraa tietoa yksilöiden, ryhmien tai organisaatioiden toiminnasta ja käyttäytymisestä. Havainnoimalla saadaan tietoa toimivatko ihmiset todella niin kuin ovat sanoneet kyselyissä ja haastatteluissa. Havainnointia on hyvä käyttää tilanteissa, joissa on esimerkiksi kielellisiä vaikeuksia tai, jos haastateltavat eivät halua puhua negatiivisista asioista suoraan haastattelijalle.

Havainnointi voidaan jakaa kahteen lajiin. On olemassa systemaattista havainnointia ja osallistuvaa havainnointia. Systemaattisessa havainnoinnissa havain-

nointi on jäsenneltyä ja havainnoija on ulkopuolinen toimija. Osallistuva havainnointi on vapaasti tilanteessa muodostuvaa ja havainnoija ryhmän toimintaan osallistuva. Kvalitatiivisen tutkimuksen kannalta osallistuva havainnointi on parempi vaihtoehto paremman tuloksen saavuttamiseksi.

Osallistuvassa havainnoinnissa tutkija osallistuu tutkittavien toimintaan heidän ehdoillaan ja pyrkii pääsemään havainnoitavan ryhmän jäseneksi. Tutkimukset ovat yleensä kenttätutkimuksia.

Tämän opinnäytetyön kohdalla osallistuinkin Mondragonin Tiimiakatemian ryhmien toimintaan havainnoijan roolissa niin, että heti alussa kaikille oli selvää, että olin havaintojen tekijä ryhmän toiminnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että osallistuinkin ryhmän toimintaan, mutta tein tutkittaville myös omia kysymyksiä.

Havainnoitaessa Mondragonin Tiimiakatemian toimintaa tutustuinkin ensin havainnoitaviin. Tämän jälkeen oli helpompi astua heidän toimintaansa mukaan ja he ottivat minut loistavasti vastaan. Minun osallistuessa toimintaan mukaan keskustelut, tehtävät ja treenit pidettiin suurimmaksi osaksi englannin kielellä. Aikaa vietettiin yhdessä niin koulussa kuin sen ulkopuolella. Havainnoinnin kannalta hyödyllisiä olivatkin juuri nuo koulun ulkopuolella käydyt keskustelut, joissa opiskelijat tuntuivat olevan vapautuneempia puhumaan mielipiteistään.

Havainnoitaessa Salon BisnesAkatemian toimintaa oli havainnoinnissa pieniä eroja. Olin itse opiskelijana yhdessä ryhmässä ja osallistuinkin havainnoitavien ryhmien joukkoon täydellisesti. Mondragonissa tämä tapahtui vain osittain.

Havainnointia tehtäessä pitää osata erottaa havainnot ja omien havaintojen tulokset toisistaan.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Haastatteluja tehtiin niin Suomessa kuin Espanjassa. Suomessa haastatteluita tehtiin vuoden 2012 kevätlukukauden ja kesän aikana. Haastateltavina toimivat haastattelijan opiskelijakollegat. Espanjassa tapahtuvat haastattelut tapahtuivat aikavälillä 24.5–30.5.2012 jolloin tein opiskelijakollegani kanssa opintomatkan Mondragonin yliopistoon. Olimme ennen matkaa olleet yhteydessä Mondragonin opiskelijoihin ja valmentajiin, he olivat tietoisia tulostamme ja olivat järjestäneet meille ohjelmaa vierailumme ajaksi. Vierailimme Irunin ja Onatin kampuksella, joissa molemmissa haastattelimme ja havainnoimme. Ennen haastatteluja kerroimme omista opiskeluistamme, BisnesAkatemialaistamme, Turun AMK:sta ja annoimme heille esitteitä ja tuliaisia koskien Turun AMK:ta ja Suomea.

5.1 Haastattelut

SBA:ssa ja MTA:ssa tehtiin molemmissa useita haastatteluita. Tarkempaan analyysiin SBA:sta pääsi yksi haastattelu sekä omakohtaiset kokemukset. MTA:sta tarkempaan analyysiin otettiin kolme haastatteluja. Opinnäytetyöhön valitut haastattelut valikoituivat niiden monipuolisuuden ja runsaiden mielipiteiden johdosta. Espanjassa tehdyt haastattelut nauhoitettiin suureksi osaksi, jonka jälkeen ne suomennettiin litteroiden. Litteroitaessa nauhoitettu tai kuvattu haastattelu kirjoitetaan tekstin muotoon.

Haastateltavilta kysyttiin mielipiteitä koskien oppimisympäristöä ja opiskelua. Kysyttiin mitkä asiat ovat toimivia ja mitä muutoksia haluttaisiin tehdä. Haastateltavat antoivat vastauksia myös siihen mitkä asiat tuntuvat tärkeiltä. Haastatteluissa keskityttiin myös selvittämään ensimmäisten ryhmien opiskelijoiden mielipiteitä ja tuntemuksia alkutaipaleesta.

Kaikki haastateltavat olivat ensimmäisen sukupolven akatemialaisia. He olivat siis niitä opiskelijoita, jotka aloittivat opiskelun ensimmäisissä ryhmissä.

5.2 Mondragonin Tiimiakatemia haastattelut

5.2.1 Ensimmäinen haastattelu Mondragonissa

Haastatteluissa haluttiin selvittää ensimmäisten ryhmien opiskelijoiden tuntemuksia heidän alkutaipaleestaan. Mitä vaikeuksia on kohdattu, mitkä ovat tärkeitä asioita ensimmäisille ryhmille ja mitä he tekisivät toisin?

Haastateltava yksi kertoi ystävänsä kanssa keksineen tarinan, joka kuvaa hyvin ensimmäisten ryhmien kokemuksia alkutaipaleesta. Hän pyysi meitä kuvittelemaan tilanteen, jossa lentokone jättää ryhmän toisilleen tuntemattomia henkilöitä keskelle tiheää viidakkoa. Viidakossa ryhmälle kerrotaan, että sen toisella puolella on kaupunki, määränpää. Tietä ei kuitenkaan löydy valmiina eikä ryhmälle ei anneta karttaa. Niinpä ryhmää lähtee parhaaksi näkemänsä tavan mukaan repimään itselle tietä pois viidakosta. Matkan aikana ryhmän jäsenet turhautuvat ja kokevat monta estettä, jotka tuntuvat ylivoimaisilta ylittää. Matkan aikana he tuntevat eksyneensä viidakkoon. Matkan aikana ryhmän jäsenet oppivat kuitenkin tuntemaan toistensa vahvuudet ja heikkoudet. Revittyään tarpeeksi viidakkoa edestään alkaa se vihdoinkin hieman aukenemaan ja jossain vaiheessa sieltä päästään kokonaan pois. Tämä on se raivattu polku jonka he ensimmäisenä ryhmänä jättivät jälkeensä seuraaville ryhmille seurattavaksi. Mielessä kalvaa epäily onko se polku tarpeeksi hyvä ja suora, jotta seuraavien kannattaa sitä alkaa seurata. Tai kasvaako polku umpeen ennen kuin seuraava lastillinen jätetään viidakkoon. Lopuksi hän kuitenkin toteaa, että tämän polun teko oli parasta mihin he silloin pystyivät ja seuraavat ryhmät voivat niin halutessaan sitä käyttää.

Hänen mukaansa ensimmäisen ryhmän kirouksena on epäusko siitä, ovatko he tarpeeksi hyviä, tekevätkö he asioita tarpeeksi hyvin ja oikealla tavalla. Vertailupohja omaan tekemiseen puuttuu. Itsevarmuus omaan ja ryhmän tekemiseen kasvaa matkan edetessä. Usko siihen, että he ensimmäisenä ryhmänä jättävät tarpeeksi hyvän pohjan seuraaville ryhmille kasvaa vain tekemällä ja luottamalla siihen, että tekee itse parhaansa. Haastateltava painottaa, että ensimmäiset ryh-

mät ovat ne, jotka luovat kulttuurin ja toimintatavat tuleville ryhmille ja koko akatemialle. Hänen mielestään ensimmäisten ryhmien olisi hyvä pitää tämä mielessään koko ajan työskennellessään. Työskennelkää, toimikaa ja opettakaa niin, että seuraavatkin ryhmät olisivat tyytyväisiä. Haastateltava neuvoi ensimmäisiä ryhmiä asettamaan standardit tarpeeksi korkealle. Jokaiseen mahdollisuuteen kannattaa tarttua. Vain tekemällä oppii ja kehittyy.

Haastateltavan mukaan kaikki heidät tekemänsä projektit ja oppimismatkat ulkomaille ovat olleet korvaamattomia. Sieltä on saanut paljon oppia omaan tekemiseen, mahdollisuuksia ja ne ovat avartaneet omaa näkemystä. Näkemällä mitä ja miten muut ovat tehneet samanlaisessa oppimisympäristössä, on antanut uskoa ja ideoita omaan tekemiseen.

Haastateltavan mukaan tärkeää on ryhmän yhdessä toimiminen. Hänen mukaansa aikaa ja vaivaa kannattaa käyttää alussa tarpeeksi siihen, että ryhmän jäsenet tulevat tutuiksi toisilleen ja sitä kautta yhdessä työskentely saadaan toimimaan. Hän näki eron ensimmäisten ja myöhempien projektien toteutuksessa ja arveli sen johtuvan juurikin ryhmätyöskentelyn paranemisesta.

Kysyttäessä mitkä asiat ovat tuntuneet vaikeilta, haastateltava kertoi uudenlaisen oppimisympäristön tuntuneen alussa vaikealta sisäistää. Haastateltava kertoi, että tottuminen uudenlaiseen oppimiseen vei aikansa. Haastateltava kertoi kuitenkin löytäneensä itseään kiinnostavia projekteja, joiden jälkeen opiskelu alkoi tuntumaan luontevalta. Alun epävarmuus ja ihmettely poistuivat ajan myötä. Opiskelujen alussa oli vaikea saada projekteja, eikä oikein tiennyt mitä pitäisi tehdä. Haastateltavan mielestä aikaa kului paljon hukkaan.

Kysyttäessä mitä asioita haastateltava vaihtaisi tai tekisi toisin, hän kertoo turhista aikaa vievistä asioista. Haastateltavan mielestä ryhmät käyttävät liikaa aikaa pieniin asioihin ryhmän ja yrityksen keskellä. Haastateltavan mielestä tärkeintä olisi tehdä paljon projekteja ja keskittyä niihin täysillä.

Kysyttäessä mitkä asiat ovat toimineet ja tuntuneet hyvältä haastateltava antaa kiitosta opintomatkoista ja suomalaisesta valmentajasta. Näiden asioiden kautta

on ollut helppoa saada suuntaa omalle tekemiselle. Toinen asia mikä haastateltavan mielestä on ollut positiivista on tilat ja välineet. Haastateltava kertoo tykkäävänsä opiskelutiloistaan. Haastateltavan mielestä ne ovat rentoja ja inspiroivia. Haastateltavan mukaan on ollut hienoa nähdä miten tilat ovat alun jälkeen muokkautuneet ryhmän näköiseksi. Seinille on laitettu lappuja ja tiloja muokattu omannäköiseksi. Lisäksi haastateltava kertoo olevansa tyytyväinen akatemian sisällä vallitsevaan yhteishenkeen. Hänen mielestään hyvä yhteishenki ovat luoneet yhdessä olemisen, yhteiset projektit eri osuuskunnan jäsenien kesken, yhteiset opintomatkat ja yhteiset päämäärät.

5.2.2 Toinen haastattelu Mondragonissa

Tämä haastattelu toteutettiin parihaastatteluna. Heiltä kysyttiin mitä mieltä he olivat tämän kaltaisesta oppimisympäristöstä ja mitä he mahdollisesti muuttaisivat sen rakenteessa. Haastateltavat olivat sitä mieltä, että tämän kaltainen oppimisympäristö on erittäin tervetullut vaihtoehto totutun yliopisto-opiskelun rinnalle. Täältä on mahdollista saada arvostettua kokemusta projektityöskentelystä monipuolisten asioiden ympärillä. Työkokemusta arvostetaan varmasti, kun lähdetään hakemaan töitä valmistumisen jälkeen. Mahdollisuus valita oman mielenkiinnon mukaisia projekteja antaa motivaatiota. Haastateltavat uskoivat tämän kaltaisen opiskelun antavan hyvät eväät työllistyä yrittäjänä, joka on Espanjan huonosta talous- ja työllisyystilanteesta johtuen hyvä työllistymä vaihtoehto.

Kysyttäessä mitä ongelmia he ovat kohdanneet, haastateltavat sanoivat isoimman haasteen olleen uuteen oppimisympäristöön tottuminen. Ennen he opiskelivat aikataulutetussa ympäristössä, missä tehtiin niin kuin käskettiin. Nyt he ovat oppimisympäristössä, jonka he itse luovat aina sisutuksesta oman ajan aikataulutukseen. Suurin ongelma on ollut opetella itse käyttämään aikaansa järkevästi. Alussa he huomasivat helposti siirtävänsä asioita seuraavalle päivälle ja tekevänsä tärkeiden asioiden sijaan jotain muuta. Koska kukaan ei ole kertomassa mitä pitää tehdä ja milloin, asioita helposti jättää tekemättä tai siirtää niitä tuonnemmaksi. Ajan kanssa he kuitenkin oppivat paremmin käyttämään aikaansa ja

priorisoimaan asioita. Tämän jälkeen he ovat molemmat olleet erittäin tyytyväisiä oppimisympäristön luomaan vapaampaan työskentelyyn. Oman työskentelyn aikataulutus ja siitä päättäminen luo vapaamman ja luovamman otteen kaikkeen tekemiseen.

Toinen ongelma haastateltavien mukaan oli projektit. He kokivat projektien hankkimisen olevan erityisen vaikeaa. Syyksi he epäilivät Espanjan heikkoa taloustilannetta. Yrityksillä ei ole yksinkertaisesti varaa ostaa palveluita. Tämä on aiheuttanut ongelmia ja päänvaivaa. Koulussa heidän jokaisen pitää kerätä rahaa 1500 euroa per henkilö lukukauden aikana. Jos tätä summaa ei saa kasaan, tulee sanktiota. Rahoilla kustannetaan heidän oppimismatkojaan ympäri maailman. Koska projekteja ja sitä kautta tuloja on vaikea saada, ovat he stressaantuneita mistä saada tarvittava summa rahaa kasaan. He toivoisivat enemmän apua projektien hankkimiseen. He uskovat asian helpottavan tuleville ryhmille, koska silloin koulu on saanut enemmän mainetta ja yritykset osaavat itsekin ottaa yhteyttä, kun tarvitsevat tekijöitä. Näin heidän kuuleman mukaan on käynyt esimerkiksi Jyväskylän Tiimiakatemiassa.

Haastateltavien puhuessa valmentajista he kertovat olevansa tyytyväisiä omaan valmentajaansa. Akatemiassa työskentelee myös muutama suomalainen, jotka ovat suorittaneet opintonsa Jyväskylän Tiimiakatemiassa. Kyseiset henkilöt ovat lähteneet omien opintojensa valmistuttua Mondragoniin töihin. Haastateltavien mielestä suomalaisen valmentajan antamat kokemus ja vinkit ovat olleet todella hieno asia. Haastateltavien mielestä on hienoa saada valmentajaksi henkilö joka on käynyt läpi saman prosessin. Tällöin valmentaja osaa neuvoa ja antaa vinkkejä, jotka on itse jo kokenut. Haastateltavat kertovat toisen ryhmän opiskelijoiden olevan vähemmän tyytyväisiä omaan valmentajaansa. Opiskelijat ovat kuulemma keskenään puhuneet valmentajien pätevyydestä.

Englannin kielellä kommunikointi niin valmentajan kuin vaihto-opiskelijoiden kanssa ei ole ollut kaikille helppoa. Se on oman mukavuusalueen ulkopuolella. Joskus tuntuu vaikealta selittää omaa näkemystään vieraalla kielellä. Haastateltavien mielestä asiaan kuitenkin tottuu. Hyvänä puolena he mainitsivat ainakin käyttävänsä englannin kieltä. Oma uskallus ja kielitaito paranevat, kun käyttää

vierasta kieltä. Oman mukavuusalueen ulkopuolelle menemisen yhteydessä he kertovat myös projektien suorittamisen välillä olevan sitä.

Kursseista puhuttaessa haastateltavat kertovat olevansa kohtuullisen tyytyväisiä tapaansa suorittaa niitä. Maanantaisin he suorittavat kurssuja ja istuvat tunneilla. Loput neljä päivää viikosta työskennellään osuuskunnissa. Haastateltavien mielestä yksi kurssi- päivä viikossa on parempi tapa, kuin ripotella niitä pitkin viikkoa. Kurssien suorittaminen on kuitenkin raskasta läksyjen ja tehtävien takia. Usein aikaa kuluu viikon mittaan niiden yhdessä tekemiseen, kun voisi keskittyä osuuskunnan pyörittämiseen ja projektien tekemiseen.

Kysyttäessä mihin asioihin he ovat eniten tyytyväisiä haastateltavat kertovat seuraavia kohtia. Ensimmäisenä nousee esille ryhmä- ja parityöskentely. Molemmat haastateltavat kertovat olevansa tyytyväisiä, ettei aina tarvitse työskennellä yksin. Parin tai ryhmän kanssa työskentely on sopivampi muoto heille. Ryhmässä on enemmän taitoa, ideoita ja tukea, kuin yksin työskennellessä. Mondragonissa heillä on paljon niin kutsuttuja sekaryhmiä. Sekaryhmät koostuvat usean osuuskunnan jäsenistä, ei vain oman osuuskunnan sisältä. Näin ollen ryhmään saadaan laajempi skaala asiasta innostuneita työskentelemään samaan projektiin.

Pari- ja projektityöskentelyn mukana tulee esille toisilta oppiminen. Haastattelijat kertovat toisilta oppimisen olevan yksi parhaimmista asioista. On hienoa, kun työ-kaveri osaa jotain mitä ei itse aiemmin osannut ja opettaa toista työn lomassa.

Haastateltavat ovat tyytyväisiä myös opintomatkoihin joita he tekevät yhteensä kolme kappaletta. Ensimmäinen matka suomeen antaa näkemystä miten tämän kaltaisessa oppimisympäristössä opiskellaan ja miten asiat hoidetaan. Ensimmäisen vuoden alkuun se on todella hyvä asia. Vierailut akatemioissa, joissa on opiskeltu kyseisissä oppimisympäristössä antaa uskoa, että tämä onnistuu. Haastateltavien mielestä aikaisin tehty yhteinen opintomatka ja yhdessä oleminen aivan opintojen alussa on luonut hyvän yhteishengen koko akatemian sisälle. Tämä on heidän mielestä tärkeä asia viihtyvyyden kannalta.

Lisää kiitosta saa se, ettei kaikkeen tarvitse lähteä mukaan. Projekteja saa valita oman mielenkiinnon mukaan. Se nostaa omaa työmotivaatiota, kun saa tehdä sitä mitä haluaa.

5.2.3 Kolmas haastattelu Mondragonissa

Tämä haastattelu toteutettiin ryhmähaastatteluna. Kysyimme haastateltavilta mitä mieltä he ovat kyseisestä oppimisympäristöstä. Kaikki myönsivät se aluksi olleen niin erilaista, että tottumiseen meni hetki. Kaikkien mielestä saatu työkokemus on arvokasta. Sitä ei saisi, jos opiskelisi pelkästään kursseilla istumalla. Haastateltavat ottavat puheeksi Espanjan huonon taloustilanteen. Työpaikkoja ei vain ole kaikille. On vaikeaa saada töitä mistään. Oppimisympäristö, joka valmentaa kohti yrittäjyyttä on tällä hetkellä erittäin hyvä vaihtoehto. Yrittäjyys on se keino millä voi ainakin työllistää itsensä. Yksi haastateltavista on huolissaan tuleeko hän saamaan hyvää työpaikkaa valmistuttuaan, jos ei halua ryhtyä yrittäjäksi. Oppiiko täällä tarpeeksi ollakseen valmis työskentelemään jossain yrityksessä tai osaavatko yritykset arvostaa tätä tutkintoa. Eniten häntä mietityttivät opetustavat. Siksi haastateltava on tyytyväinen myös perinteisillä kursseilla käymiseen, joita on osuuskuntatyöskentelyn ohessa. Suurimmaksi osaksi pitää itse opiskella ja ottaa asioista selvää. Tämän jälkeen puheeksi tulevat kirjat ja niistä oppiminen. Haastateltavat kertovat saavansa opintopisteitä lukemalla kirjoja. Heidän mielestään se on ollut hyvä tapa oppia uutta ja opettaa muita. Yksi haastateltavista on sitä mieltä, että kirjoja on välillä liikaa. Aina ei ehdi panostaa kirjan lukemiseen, mikä harmittaa lukupiireissä. Kirjoja on onneksi paljon erilaisia ja voi valita itseään kiinnostavia aiheita. On myös kiva kuulla muiden mielipiteitä kirjoista.

Kysyimme haastateltavilta heidän hyvistä kokemuksista. Haastattelijat olivat kaikki yhtä mieltä hyvästä yhteishengestä. Yksi haastateltavista kertoo, että koulun alettua he olivat kaikki kolme viikko yhdessä ilman osuuskuntia. Hänen mielestään tämä loi pohjan hyvälle yhteishengelle. Kaikki pääsivät olemaan yhdessä ja tutustumaan toisiinsa. Heillä onkin ollut paljon yhteisiä projekteja muiden

osuuskuntalaisten kesken heti alusta lähtien. Toinen haastateltava sanoo olevan hienoa, että voi työskennellä myös muissa osuuskunnissa olevien kanssa. Näin he saavat kasaan sellaisia tiimejä, jotka haluavat työskennellä yhdessä saman projektin parissa.

Toinen hyvä kokemus haastateltavien mielestä on oppimismatkat. Heidän mielestään niistä saa hyvän pohjan omalle tekemiselle. On hyväksi päästä alkuvaiheessa ottamaan mallia ja oppia muilta. Yksi haastateltavista kertoo oppimismatkojen olevan myös hyvä keino aloittaa yhteistyötä muiden maiden oppilaiden kanssa. Vaikka projekteista ei ikinä tulisi mitään suurta, on kiva päästä tekemään töitä myös muiden kulttuurin edustajien kanssa. Hän myös huomauttaa, etteivät kaikki halua työskennellä englannin kielellä kansainvälisissä projekteissa. Häntä itseään aihe vain kiinnostaa suuresti.

Kysyimme haastateltavilta mikä on heidän mielestään tärkeää? Yksi haastateltavista sanoi tärkeää olevan toimistolta pois lähteminen. Ei saa jäädä toimistolle murehtimaan, jos ei ole projekteja. Kannattaa sopia tapaamisia ja käydä yritysten luona. Käymällä paljon muissa yrityksissä juttelemassa oppii uutta. Vaikka käynneistä ei seuraisi mitään, kannattaa silti poistua toimistolta aina välillä. Toisen haastateltavan mielestä on tärkeää tehdä itsellensä mieluisia projekteja. Jos sinulla on jo jokin unelma tai haave, työskentele ahkerasti sen eteen. Valitse ja tee projekteja jotka vievät sinua unelmaasi kohden. Opettele niitä asioita, joita tarvitset saavuttaaksesi unelmasi. Kolmas haastateltava sanoi tärkeää olevan olla rehellinen itsellensä. Hänen mielestä tärkeää on myös pyytää apua, kun sitä tarvitsee. Toiset opiskelijat tai valmentajat osaavat auttaa ongelmatilanteissa.

Seuraavaksi kysyimme haastateltavilta mitkä asiat tuntuvat vaikeilta ja mitä he muuttaisivat opiskeluissaan? Yksi haastateltava kertoi projektien saamisen olevan todella vaikeaa. Muut olivat samaa mieltä. Vaikealta tuntuu myös tietyn rahamäärän kerääminen niin sanotusti pakon edessä. Rahan kerääminen aiheuttaa stressiä, jos projekteja ei ole. Haastateltavat ovat kuitenkin sitä mieltä, että kun jokaisella on sama yhteinen päämäärä, on helpompi työskennellä yhdessä, kun jokainen työskentelee saman päämäärän saavuttamiseksi.

5.3 Salon BisnesAkatemian haastattelut

5.3.1 Ensimmäinen haastattelu BisnesAkatemiasta

Tämä haastattelu toteutettiin ryhmähaastatteluna. Ensimmäiseksi kysyin mitä mieltä he ovat uudenlaisesta oppimisympäristöstä? Haastateltava kertoi, että oli saanut mielestään hyvän käsityksen Bisnesakatemiasta ensimmäisen vuoden keväällä, jolloin piti päättää suuntautumisvaihtoehto. Kuitenkin opiskeltuaan hetken SBA:ssa oli käsitys muuttunut paljon. Haastateltavan mielestä uudenlainen oppimisympäristö on hieno mahdollisuus niille jotka sitä haluavat. Haastateltava oli sitä mieltä, että pystyäkseen opiskelemaan BisnesAkatemiassa tai muussa akatemiassa, pitää opiskelijan olla tietynlainen. Haastateltavan mielestä tämän kaltainen oppimisympäristö ei sovi kaikille. Esimerkiksi heidän ryhmästään lopetti muutama henkilö jo alkutaipaleella. Ajan kuluessa huomasi myös miten osa ryhmäläisistä ei koskaan löytänyt omaa juttuaan tai kipinää itseopiskeluun ja työskentelyyn. Haastateltavan mielestä ensimmäisen vuoden Bisnes startti antoi osviittaa siitä mitä opiskelu BisnesAkatemiassa tulee olemaan, mutta oli kuitenkin kaukana siitä mitä se todellisuudessa lopulta oli.

Toinen haastateltava oli sitä mieltä, että uudenlainen oppimisympäristö on erittäin tervetullut vaihtoehto. Haastateltavan mielestä uudenlainen oppimisympäristö antaa mahdollisuuden muokata opiskelujaan oman näköiseksi. Samalla se kuitenkin luo painetta opiskelusta, koska opiskelija on suurimmaksi osaksi itse vastuussa omasta oppimisesta ja ajankäytöstä. Tekemällä oppiminen tuntuu paremmalta vaihtoehdolta kuin luennoilla oppiminen kirjoista lukemalla. Haastateltava on sitä mieltä, että valmistumisen jälkeen on varmasti helpompi saada töitä, kun työkokemusta on karttunut koko opintojen ajalta. Lisäksi hänen mielestään tämän kaltainen oppimisympäristö tukee varsinkin yrittäjiksi haluavia opiskelijoita mainiosti.

Seuraavaksi kysyin mitkä asiat ovat toimineet SBA:ssa? Haastateltava kertoi olevansa tyytyväinen muutokseen kurssien suorittamistavoissa. Haastateltava ker-

toi miten ensimmäisen vuoden aikana huomattiin kurssien rasittavan osuuskuntatoimintaa työ- ja aikamäärillään. Niinpä kesken lukukauden valmentajat ilmoittivat olevan kolme erilaista tapaa suorittaa kursseja, näistä jokainen voi valita itselle parhaiten sopivan. Haastateltavan mielestä tämä oli erittäin loistava asia, joka on toiminut hyvin. Lisäksi haastateltava kertoi olevansa tyytyväinen oppimisympäristöön ja koulun tarjoamiin välineisiin. Haastateltavan mielestä hienot tilat ja välineet kuten iMacit tekivät alussa suuren vaikutuksen ja antoivat intoa työskentelyn aloittamiseen.

Yksi haastateltava kertoi olevansa tyytyväinen oman ryhmän ryhmähenkeen. Haastateltavan mielestä oma ryhmä on tiivistynyt ajan myötä ja ryhmähenki on parantunut huomattavasti. Hyvänä ideana hän pitää ryhmien omaa päivää, jolloin he kokoontuvat yhdessä viettämään päivää ja tutustumaan paremmin toisiinsa. Myös kaikki muu koulun lisäksi oleva yhteinen tekeminen kuten pikkujoulut ja illanvietot ovat olleet suurena apuna ryhmähengen paranemiseen. Hänen mielestään tämä kaikki on tärkeää esimerkiksi projektityöskentelyn kannalta, että ihmiset tuntevat toisensa hyvin. Lisäksi haastateltava on ollut tyytyväinen siihen, että projekteista on saanut valita itselle sopivimmat. Oman mielenkiinnon kohteena olevia projekteja on kiva suorittaa saman mielisten ryhmäläisten kanssa.

Seuraavaksi kysyttiin mitkä asiat ovat tuntuneet vaikeilta ja mitä asioita he muuttaisivat? Yksi haastateltava haluaisi muuttaa opiskelujen rakennetta. Ensimmäisen vuoden Bisnes Startti vie hänen mukaansa liikaa aikaa ja tuntuu välillä todella turhalta. Haastateltavan mielestä tuon ajan voisi käyttää kurssien suorittamiseen, joita muuten opiskeltaisiin toisena ja kolmantena vuonna BisnesAkatemian aikana. Tämä vähentäisi kurssien määrää toisen ja kolmannen vuoden aikana ja aikaa jäisi paremmin osuuskunnalle ja projekteille. Toinen asia mitä haastateltava muuttaisi, on kirjapiirien ja treenien määrä. Molempia muutettiin ensimmäisen vuoden aikana sopimaan paremmin ryhmän tarpeisiin ja toiveisiin. Kirjapiireistä kysyttäessä haastateltava sanoo niiden olevan hyödyllisiä, mutta alkuun niitä tuntui olevan liian tiuhaan tahtiin. Seuraavaksi haastateltava otti kantaa treeneihin.

Hän kertoo niiden olevan hyödyllisiä silloin, kun joku on ennalta suunnitellut ohjelman treeneihin. Joskus ne tuntuvat turhilta, kun kaikki istuivat pakotettuina kolme tuntia keskustelemassa siitä suun tästä.

Yksi haastateltava haluaisi paremmat soveltuvuuskokeet tai haastattelut BisnesAkatemiaan. Hänen ryhmässään on ollut henkilöitä, jotka eivät ole sopeutuneet uudenlaisen oppimisympäristön luomaan malliin. Nämä henkilöt aiheuttavat vai-
vaa ja ryhmähengen vaikeutumista ryhmän sisällä. Haastateltava yksi kertoo myös olevansa epävarma oppimisen määrästä. Häntä mietityttää oppiiko hän tarpeeksi verrattuna tavallisessa oppimisympäristössä tapahtuvaan luokkahuone oppimiseen.

Yhden haastateltavan mielestä BisnesAkatemian ensimmäisten ryhmien alku loi heti vääränlaisen kilpailuasetelman ryhmien välille. Annettu toimeksianto, josta molemmat osuuskunnat kilpailivat loivat hänen mielestään vääränlaisen alun osuuskuntien välille. Hänen mielestään osuuskuntien välillä on koko ajan ollut kilpailua ja vääränlaista kemiaa. Oman ryhmän sisällä henki on hyvä, mutta yleisesti kahden osuuskunnan välillä huono. Hän toivoisi asian olevan erilailla. Lisäksi hän ottaa esille valmentajat. Hän kertoo oppilaiden keskuudessa olevan puhetta siitä, miten molempien ryhmien valmentajat ovat vahvuusalueiltaan erilaisia. Toinen osaa enemmän toisesta asiasta ja toinen toisesta. Oppilaiden mielestä toinen ryhmä on vahvemmassa asemassa joissain asioissa ja toinen toisessa, johtuen omista valmentajistaan ja heidän osaamisestaan.

Lopuksi kysyin yleisiä mietteitä miltä BisnesAkatemiassa opiskelun alkutaival on tuntunut. Haastateltavat kertoivat projektien saannin olleen ajoittain vaikeaa. He ovat kohdanneet tilanteita, joissa yritykset eivät ole valmiita maksamaan projekteista tai osuuskunnan tarjoamista tuotteista. He arvelevat alueen huonon talous- ja työllisyys tilanteen vaikuttavan suuresti tähän. He ovat kuitenkin tyytyväisiä koulun ja erityisesti valmentajien apuun projektien saannissa. Heidän kauttaan on tullut monia projekteja, joka on helpottanut projektien määrän vähyyttä. Alkutaival on heidän mukaansa ollut ajoittain vaikeakin. Vierailu ProAkatemiassa ja sieltä valmistuneen apuvalmentajan olemassa oleminen ovat olleet hyviä suun-

nannäyttäjiä. Näistä molemmista on saatu vinkkejä mihin suuntaan ollaan pyrkimässä ja mitä toimintatapoja on käytetty. Haastateltavien mielestä aivan täysin ei kuitenkaan kannata lähteä kopioimaan toisia vaan luoda omalle ryhmälle sopivat tavat.

5.3.2 Toinen haastattelu Salon BisnesAkateemiassa, omakohtaiset kokemukset

Mielipiteeni uudentlaisesta oppimisympäristöstä ovat seuraavan laisia. Mielestäni uudentlainen oppimisympäristö luo hyvän mahdollisuuden opiskella itselle sopivalla tavalla. Oppimisympäristön luoma mahdollisuus olla suurimmaksi osaksi itse vastuussa tekemisestään antaa opiskeluille rennon otteen. Vastuussa oleminen varjopuolena on kuitenkin liika rentous. On tärkeää olla tarkkana omista tekemisistään ja ajankäytöstä. Jotkut saattavat helposti jäädä niin sanotusti vapaa-matkustajiksi, jos kukaan ei ole sanomassa mitä tehdä koko ajan. Tilat ja välineet ovat mielestäni olleet tärkeä osa oppimisympäristöä ja sen määrittämistä. Varsinkin tilojen kehittäminen ja muokkaaminen ovat olleet iso osa oppimisympäristöä. Niistä on ajan kanssa tehty ryhmälle sopivat. Itse en aluksi valinnut Bisnesakate-miaa suuntautumisvaihtoehdokseni. Valitsin perinteisen luokkahuoneessa tapahtuvan opiskelun opettajan johdolla. Kuukauden jälkeen vaihdoin suuntautumis-vaihtoehtani. Uudentlaisen oppimisympäristön opiskelutavat sopivat paremmin itselleni. Päätös omista mielenkiinnonkohteista ja ajoista sopivat minulle paremmin. Tekemällä oppiminen on mielestäni paras tapa oppia ja ottaa opikseen. Ne ovat ehdottomia plussia miettiessä uudentlaista oppimisympäristöä, jokainen voi muokata opiskeluista itselle sopivia.

Mitkä asiat mielestäni toimivat ja mitkä kaipaavat muutosta? Projektien saanti on ajoittain ollut erittäin hankalaa. Tarkennettuna projektien, joista maksetaan jotain. Suurimmalla osalla opiskelijoista tärkeintä on ollut saada rahaa tekemästään työstä. Itse koen, että tärkeintä olisi tehdä mahdollisimman paljon projekteja, sellaisia projekteja jotka kiinnostavat itseään, vaikka niistä ei suurta rahallista korvausta saisikaan. Itse olen ollut erittäin tyytyväinen koulun ja valmentajien antamiin projekteihin. Olen ollut osallisena koulun luomissa projekteissa, kuten

vaihto-opiskelijoiden kurssin vetämisessä. Koulun ja valmentajien kautta on tullut myös maksavia toimeksiantoja, joka on mielestäni erittäin hieno asia. Alussa on vaikea keksiä mahdollisia projekteja ja alkaa toteuttaa niitä. Aloittavat ryhmät kärsivät mielestäni liiasta varovaisuudesta ja epävarmuudesta projektien suhteen. Mielestäni koulu on myös rahoittanut hyviä asioita, kuten budjetin pikkujouluihin, puhujia, opintomatkoja, uusia välineitä, seminaareja ja tapahtumia. Kaikki nämä nostavat opiskelijoiden motivaatiota ja antavat hienoja mahdollisuuksia oppia lisää.

Osuuskunnat ovat mielestäni käyttäneet hyvin aikaa oman ryhmän sisäisen ryhmähengen luomiseen. Omassa ryhmässäni ryhmähenki on vain kasvanut ajan myötä. Muutosta haluaisin kuitenkin akatemian sisällä vallitsevaan ryhmähengkeen. Kahden ensimmäisen osuuskunnan välillä tuntuu olevan hieman liian kilpailullinen asenne. Harvassa ovat projektit joita tehdään sekaryhmissä ja yhteinen tekeminen puuttuu. Mielestäni olisi tärkeää, että molemmat ryhmät tekisivät asioita yhdessä ja loisivat tapahtumia akatemian sisällä, jotka mahdollisesti loisivat tuleville ryhmille alkavia perinteitä. Tyytyväinen olen valmentajien kanssa työskentelyyn yli osuuskuntarajojen. Itse olen ollut tekemisissä myös toisen ryhmän valmentajan kanssa mikä on mielestäni hyvä asia. Valmentajat voisivat vielä enemmän olla myös toisen ryhmän käytettävissä heti alusta lähtien. Koko akatemian tai yksittäisen osuuskunnan ryhmähengettä voisi koittaa nostaa vaikka yhteisellä päämäärällä. Jos kaikki keräisivät projekteista saatuja rahoja yhteisen päämäärän eteen, voisi se nostaa yhteisöllisyyden tunnetta.

Hyvänä asiana pidän sitä, että asioita uskalletaan muuttaa kesken kaiken. Jos jokin asia ei toimi tai tuntuu väärältä, siihen puututaan, esimerkiksi treenien määrä ja niiden sisältö. Ei liikaa mietitä sitä miten jotkin asiat pitäisi tehdä, vaan tehdään ne niin kuin omalle ryhmälle on parhaaksi.

Itse muuttaisin hieman opiskelujen rakennetta. Välillä tuntuu, että suoritettavia kursseja on liikaa ja ensimmäisenä vuonna päivät olivat lyhyitä ja Bisnes startti vei aikaa paljon. Omasta mielestäni paras vaihtoehto olisi, jos ensimmäisenä vuonna suoritettaisiin enemmän kursseja ja mahdollisesti jo silloin perustettaisiin oma osuuskunta. Näin ollen projektien ja osuuskunnan pyörittämiseen jäisi

enemmän aikaa myöhempinä vuosina. Lisäksi, jos kursseja suorittaisi mahdollisimman paljon ennen varsinaista akatemiassa opiskelua, tukisi niiden antama oppi hyvin itsenäistä oppimista, projektien suorittamista ja osuuskunnan pyrittämistä, kun sen aika koittaa.

5.4 Tutkimuksen johtopäätökset

Tässä kvalitatiivisessa tutkimuksessa haastateltiin MTA:n ja SBA:n opiskelijoita. Haastattelujen perusteella muodostettiin kuva siitä, miten aloittavien akatemioiden ja niiden ensimmäisten ryhmien alkutaival on sujunut. Mitä eroja ja yhtäläisyyksiä oli toimivissa ja ei toimivissa kohdissa akatemioiden ja ryhmien sisällä. Seuraavaksi haastatteluja analysoidaan tarkemmin ja vertaillaan haastateltavien mielipiteitä ja tuodaan esille tutkimuksen kannalta tärkeitä kohtia.

Opiskelijoilla oli paljon mielipiteitä koskien uudenlaista oppimisympäristöä. Haastatteluista kävi ilmi, että uudenlaisessa oppimisympäristössä opiskeluun tottuminen vei aikansa. Tämä oli vaikein asia haastateltavien mielestä. Opiskelijat eivät olleet tottuneet täysipäiväisesti tai ollenkaan tämän kaltaiseen opiskeluun. Haastatteluista selvisi, että Mondragonin Tiimiakatemiassa oppilaat käyvät ennen kouluun valitsemista läpi pitkän prosessin, jossa arvioidaan heidän kykyään ja haluaan opiskella koulun tarjoamassa uudenlaisessa oppimisympäristössä. Tämä vähentää varmasti kesken jättäneiden opiskelijoiden määrää. Salon Bisnesakatemian haastatteluissa kävi ilmi, että oppilaat toivoisivat parempia haastatteluista tai muita valintaperusteita Bisnesakatemiaan suuntautuville. Tämä mahdollisesti vähentäisi niiden opiskelijoiden määrää, jotka lopettavat koulun kesken tai eivät missään vaiheessa täysin sopeudu opiskelemaan uudenlaisessa oppimisympäristössä. Salon Bisnesakatemian oppilaat käyvät ensimmäisenä vuonna läpi Bisnes Startin. Haastateltavan mielestä tämä on osviitaa antava kokemus, mitä opiskelu BisnesAkateemiassa tulee olemaan. Haastateltava koki sen kuitenkin olevan liian erilaista todellisesta opiskelusta BisnesAkateemiassa, että käyttäisi sitä vertailupohjana. Haastatteluista paistaa läpi, etteivät haastateltavat täysin osanneet odottaa mitä tuleman piti.

Suurin osa haastateltavista oli tyytyväisiä uuden oppimisympäristön luomista mahdollisuuksista valita itselle mielekkäitä projekteja. Mahdollisuus muokata opintoja itseään kiinnostavaksi ja hyödyttäväksi sai kiitosta. Haastateltavat painottivat sen olevan tärkeää, että valitsee itseään kiinnostavia projekteja, tai projekteja jotka vievät opiskelijaa kohti hänen haaveita ja tavoitteitaan. Suurena etuna haastateltavat pitivät akatemiasta saatua työ ja projektityöskentely kokemusta. Haastateltavat uskovat niiden antavan etulyönti aseman työhaussa, koulusta valmistumisen jälkeen. Uudenlainen oppimisympäristö antaa haastateltavien mukaan hyvän mahdollisuuden työskennellä jatkossa yrittäjänä. Tämä on haastateltavien mielestä hyvä asia. Varsinkin MTA:n haastateltavat ovat sitä mieltä, että Espanjan huonon työllisyystilanteen takia, yrittäjäksi ryhtyminen on hyvä vaihtoehto. Töitä kun ei ole tarjolla kaikille.

Yhtä haastateltavaa mietitytti uudessa oppimisympäristössä käytetyt opetustavat. Hän mietti oppiiko hän tarpeeksi olemalla itse suurimmaksi osaksi vastuussa oppimisestaan. Perinteisessä tavassa opiskella luennoilla opettajan johdossa osaamista mitataan tarkemmin esimerkiksi kokeiden perusteella. Haastateltavien mielestä uudenlaisen oppimisympäristön luoma vapaus tuo mukanaan paljon vastuuta. Vastuun ottaminen omasta opiskelusta ja ajankäytöstä ei luonnistu kaikilta mutkattomasti heti. Myös muita opiskelijoita mietitytti vastuun ottaminen omasta oppimisesta. Vastauksista paistoi läpi varsinkin alkutaipaleen ongelmallisuus. Kun mielenkiintoisia projekteja ilmaantui kohdalle, niin vastuun ja oppimisen luomat paineet pienenivät. Mielekäs tekeminen ja työskentely projektien parissa auttoivat asiaa.

Keskustelun siirtyessä koskemaan akatemioiden ja ryhmien yhteishenkeä, antavat haastateltavat eriäviä mielipiteitä. MTA:n haastateltavat painottavat kaikki olevansa erittäin tyytyväisiä akatemiassa ja ryhmissä vallitsevaan yhteishenkeen. He kaikki kokevat hyvän yhteishengen olevan ehdottoman hyvä asia opiskelujen kannalta. Haastattelijoiden mielestä hyvää yhteishenkeä luovat koulun alettua yhdessä vietetyt kolme viikkoa, yhteiset opintomatkat ympäri maailman sekä sekatiimeissä tehdyt projektit. SBA:n haastateltavat ottavat esille yhteishengen negatiivisena asiana. Haastateltavien mukaan omien ryhmien sisällä

yhteishenki on hyvä, mutta molempien ryhmien välillä oleva yhteishenki on liian kilpailullinen ja katkera. Haastateltavien mielestä tähän on johtanut jo heti alussa asetettu kilpailullinen tilanne osuuskuntien välille. Yhdessä tekeminen ja sekaryhmissä työskentely on hyvin vähäistä. Kuten MTA:n haastateltava toteaa, on tärkeää heti alusta lähtien luoda yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria, joka jatkuu luonnollisesti tuleville ryhmille ja antavat heille alusta asti paremmat eväät opiskeluun. Kaikki haastateltavat ovat sitä mieltä, että aikaa kannattaa ja täytyy käyttää yhteishengen luomiseksi alussa. Se maksaa itsensä takaisin opiskeluviihtyvyytenä ja paremmassa projektityöskentelyssä. Sekä tulevaisuuden osuuskunnat pääsevät nauttimaan heti alusta hyvästä ilmapiiristä.

Hyvinä ja toimivina asioina molempien koulujen haastateltavat pitävät apuvalmentajia ja valmentajia, jotka ovat jo suorittaneet opintonsa akatemiassa. Haastateltavien mielestä he ovat korvaamaton apu opintojen alussa, kun aloitetaan alusta eikä suunta ole vielä aivan selvillä. Entiset akatemialaiset tuovat omilla kokemuksillaan arvokasta tietoa ja vinkkejä aloittaville akatemialaisille. Myös opintomatkat vierailemaan muissa akatemioissa opintojen alussa saa kannatusta. Siellä pääsee näkemään ja tutustumaan jo käynnissä olevan akatemian toimintaan ja tapoihin. Myös tilojen näkeminen inspiroi omien tilojen kehittämiseen. Kopioimalla muilta saa omaa toimintaa kehitettyä eteenpäin. Yksi haastateltava kuitenkin muistuttaa, ettei hänen mielestään kaikkea kannata kopioida sokeasti omaan toimintaan. Asioita pitää muokata omalle ryhmälle ja akatemialle sopiviksi.

Muutoksia kaipaavia asioita löytyi molemmista kouluista. Aiheet niissä olivat samankaltaisia. Molempien koulujen haastattelussa tulee esille opintojen rakenne ja kurssien suorittaminen. Salossa ensimmäinen vuosi pyhitetään kursseilla ja Bisnes Startissa opiskeluun. Toinen ja kolmas vuosi opiskellaan akatemiassa osuuskunnissa ja suoritetaan muutamia kursseja. Haastateltavat toivoisivat tähän muutosta. Heidän mielestään ensimmäisenä vuonna pitäisi suorittaa enemmän kursseja, jotta toisen ja kolmannen vuoden aikana ne eivät rasittaisi osuuskunta opiskelua niin paljoa. Haastateltavien mielestä myös Bisnes Startti tuntuu liikaa aikaa vievältä eikä se ole tarpeeksi lähellä antamaan esimakua oikeasta

akatemiassa opiskelusta. MTA:ssa osuuskunnat perustetaan jo ensimmäisen vuonna. Kursseilla opiskellaan osuuskunnan pyrittämisen ohella. Yksi päivä viikosta on pyhitetty kursseille ja loput neljä osuuskunnalle. Haastateltavien mielestä tämä oli ihan ok tapa. He myönsivät kurssien kuitenkin välillä rasittavan liikaa.

Seuraava muutosta kaipaava kohta molemmissa kouluissa oli valmentajat ja heidän toimintansa. MTA:ssa kaikki eivät olleet täysin tyytyväisiä valmentajiin ja kokivat toisen ryhmän valmentajan olevan ammattitaitoisempi. SBA:ssa koettiin valmentajien olevan vahvoja eri osa-alueilla ja näin luovan erilaiset voimasuhteet ryhmien välille.

6 UUSI AKATEMIA MALLI

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli keksiä toimivampi malli uusille aloittaville akatemioille ja niiden ensimmäisille ryhmille ja löytää niitä toimintatapoja, jotka kaipaavat muutosta. Luvussa 5 tehtyjen haastatteluiden ja luvussa 6 tehtyjen johtopäätösten perusteella keksittiin uusi akademia malli, jonka tarkoituksena on tehdä aloittavien akatemioiden ja niiden ensimmäisten ryhmien taipaleesta onnistuneempi. Seuraavassa on esitelty tutkimustulosten pohjalta uusi malli, joka poikkeaa molempien koulujen vanhasta mallista parannuksineen. Mallissa on lueteltuna 5 kohtaa, joita noudattamalla on akatemian ja sen ensimmäisten ryhmien alkutaival onnistuneempi. Lisäksi on laadittu 5 kohdan muistilista aloittaville akatemialisille, koskien heidän opiskelujaan.

6.1 Muistilista aloittaville akatemioille

Kohta 1, valmentajat.

Ennen akatemian ensimmäisten ryhmien aloittamista on varmistettava valmentajien valmius ja osaaminen astua valmentajan rooliin. Myös opettajille uudenkaltaisessa oppimisympäristössä työskentely saattaa olla aivan uusi kokemus. Voi olla, että opettaja ei ole ennen ollut valmentajan roolissa ja näin ollen tiedä mitä häneltä odotetaan. Ensisijaisen tärkeää on, että valmentajiksi ryhtyvät opettajat saavat kunnon koulutuksen ja perehdytyksen uuteen rooliinsa.

Oppilaat kokivat eriarvoisuutta valmentajien välillä. Uudessa akademia mallissa valmentajat ovat alusta asti kaikille ryhmille yhteisiä. Molemmat valmentajat osallistuvat molempien ryhmien toimintaan tasapuolisesti. Näin saadaan taattua molemmille ryhmille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää molempien valmentajien vahvuuksia.

Kohta 2, opiskelujen rakenne ja kurssit.

Uudessa akademia mallissa ensimmäisenä vuonna opiskellaan mahdollisimman paljon normaaleilla kursseilla. Näin opitaan tarvittavia taitoja ja tietoja ennen

oman yrityksen perustamista ja siellä työskentelyä. Ensimmäisenä vuonna oppilaat jaetaan tuleviin osuuskunta ryhmiin. Ryhmät käyvät lävitse Bisnes startti kurssin, joka valmistaa oppilaita uudenlaisessa oppimisympäristössä työskenteleeseen ja antaa esimakua yrityksen perustamisesta. Bisnes Startti kurssi on, muokattu muistuttamaan enemmän uudenlaisessa oppimisympäristössä opiskelua. Kurssin aikana ryhmät perustavat ensimmäiset osuuskunnat. Seuraavat vuodet oppilaat opiskelevat osuuskunnissaan, käyvät harjoittelun ja kirjoittavat opinnäytetyön. Toisesta vuodesta lähtien normaalien kurssien suorittaminen rajataan joko yhteen tai kahteen päivään viikossa. Kursseja on myös mahdollista suorittaa muillakin tavoilla, kuin vain luennoilla istumalla. Näin saadaan maksimoitua aika osuuskunnissa työskenteleeseen.

Kohta 3, akatemiaan hakeminen.

Jotta saadaan minimoitua oppilaiden määrä, jotka joko keskeyttävät tai eivät sopeudu uudenlaiseen oppimisympäristöön, käyvät oppilaat läpi nykyistä laajemmat haastattelut ja soveltuvuus kokeet. Ensimmäisenä vuonna Bisnes Startti kurssin yhtenä tarkoituksena on valmistaa oppilaita akatemiassa opiskeluun. Lisäksi ensimmäisenä vuonna oppilaille tarjotaan tarpeeksi infoa uudenlaisessa oppimisympäristössä opiskeluun ja he tekevät opintomatkan toiminnassa olevaan akatemiaan. He käyvät kaikki läpi henkilökohtaiset haastattelut ja soveltuvuuskokeet. Näillä kaikilla keinoilla pyritään minimoimaan kesken lopettaneiden määrä ja valmistamaan oppilasta tulevaan akatemiassa opiskeluun. Tarkoituksena on, että toisen vuoden alettua oppilailla olisi nykyistä parempi käsitys mitä akatemiassa opiskelu tulee olemaan. Tämä säästää paljon aikaa, jota kuluu muuten uuden opetteluun ja ihmettelyyn.

Kohta 4, olemassa olevien akatemioiden hyödyntäminen ja opintomatkat.

Oppilaiden mielestä jo olemassa ja toiminnassa olevien akatemialaisten ja akatemioiden tarjoama tuki ja suunnannäyttö ovat korvaamattomia. Niinpä uudessa akatemia mallissa jokaisella uudella aloittavalla akatemialla on joko valmentajan tai apuvalmentajan roolissa, opintonsa jossain akatemiassa suorittanut henkilö.

Tämän henkilön tarkoituksena on tukea ja neuvoa uusia oppilaita mahdollisimman paljon oman kokemuksensa kautta.

Oppilaat pitivät tärkeänä myös muissa akatemioissa vierailua. Opintomatkoja jo toiminnassa oleviin akatemioihin, suomessa tai ulkomailla, aletaan tehdä jo ensimmäisestä vuodesta lähtien. Näin oppilaat pääsevät konkreettisesti itse näkemään ja kokemaan toiminnassa olevan akatemian.

Kohta 5, yhteishengen ja perinteiden luominen.

Uudessa akademia mallissa tärkeänä kohtana on akatemian sisällä vallitseva yhteishenki ja perinteiden luominen. Toisen vuoden alusta oppilaat aloittavat akademia taipaleensa yhdessä suunnitteleamalla tulevaisuutta ja tiloja. Osuuskuntaryhmät on jaettu jo ensimmäisenä vuonna, mutta toisen vuoden alussa ryhmät ovat kaksi ensimmäistä viikkoa tiiviisti yhdessä ideoiden tulevia tapahtumia ja tiloja. Tämän tarkoituksena on lisätä positiivista me- yhteishenkeä jo heti alusta lähtien. Akatemiassa aloittamisesta lähtien oppilaita kannustetaan muodostamaan projektiryhmiä, myös muiden osuuskuntien jäsenten kanssa. Yhteisen tekemisen määrää lisätään esimerkiksi osuuskuntien yhteisillä treeneillä kerran kuukaudessa, yhteisillä akatemian kehityspäivillä kaksi kertaa lukukaudessa sekä muilla tapahtumilla, joita ryhmät ovat ideoineet.

6.2 Muistilista opiskelijoille

Muistilistalle on koottu 5 kohtaa, jotka jokaisen akatemialaisen on hyvä pitää mielessä opintojen alettua. Näitä noudattamalla saat enemmän irti opiskelustasi.

1. Älä jätä huomiselle mitään, minkä voit tehdä jo tänään. Kun kukaan ei ole koko ajan tarkistamassa tekemisesiäsi, saattaa asioita helpommin siirtää tuonnemmaksi. Tästä saattaa syntyä ikävä kierre tai tapa, joka hidastaa kaikkea tekemistäsi.
2. Valitse itseäsi kiinnostavia ja hyödyttäviä projekteja. Saat eniten hyötyä irti, kun opiskelet itseäsi kiinnostavissa projekteissa. Valitse projektit joko

mielenkiintosi tai päämääräsi mukaan. Kerää ympärillesi työryhmä, joka jakaa kanssasi mielenkiinnon tai hyödyn projektia kohtaan. Tällä tavoin maksimoitte onnistuneen projektityöskentelyn mahdollisuuden ja tuloksen.

3. Älä jämahdä paikallesi tai toimistolle. Jos projekteja ei ole näköpiirissä, tärkeää on silti tehdä jotain. Suunnittele itsellesi uusi projekti, työskentele akatemian yhteisten asioiden kehittämiseksi tai lähde kiertelemään lähiseudun yrityksiä. Tärkeää on koko ajan tehdä jotain. Tyhjänpanttina olemiseen tottuu liian helposti. Myös toimistolta poistuminen aika-ajoin on tärkeää. On se sitten asiakastapaamisten merkeissä tai työskentelyn lähikahvilassa.
4. Astu ulos mukavuusalueeltasi. Mikään ei ole tehokkaampaa oppimista, kuin omalta mukavuusalueeltaan pois astuminen. Jos puhelimen nostaminen ja asiakkaille soittaminen jännittää. Treenaa ensin ryhmäläistesi kanssa ja tartu sitten tositoimeen. Itsensä haastaminen ja ylittäminen palkitsevat.
5. Tee aina parhaasi. Tekemällä aina parhaasi voit katsoa taaksepäin ylpeydellä. Asiat eivät jälkikäteen jää harmittamaan. Tekemällä parhaansa saavutat todennäköisesti myös parempia tuloksia.

7 YHTEENVETO

Tässä opinnäytetyössä pääsin yhdistämään itselleni kaksi mielekästä aihetta. Uusien akatemioiden ja niiden ensimmäisten ryhmien taival, sekä kansainvälisyys, jotka ovat molemmat minua kiinnostavia aiheita. Kiinnostukseni ensimmäisten ryhmien taivalta kohtaan kumpuaa siitä, että olen itse ensimmäisen sukupolven akatemialainen Salon BisnesAkatemiassa. Idea opinnäytetyöhön syntyi, kun sain Turun AMK:n kautta mahdollisuuden lähteä viikoksi vierailemaan espanjassa sijaitsevilla akatemoilla.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli löytää uusi toimivampi malli aloittaville akatemoille ja niiden ensimmäisille ryhmille. Opinnäytetyössä tutkittiin kahta akatemiaa, Salon BisnesAkatemiaa ja Mondragonin Tiimiakatemiaa. Molemmat akatemit toimivat uudenaikaisessa avoimessa oppimisympäristössä, käyttivät samoja opetusmenetelmiä ja ovat vahvasti yrittäjyyteen kannustavia. Tutkimalla tarkemmin kyseisiä akatemoita ja niiden toimintaa tutkimusongelmaksi muodostui, uuden paremman akademia mallin luominen. Uusi malli on tarkoitettu avuksi uusille aloittaville akatemoille ympäri maailman. Asiasta päätettiin tehdä kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus.

Ensiksi paneuduttiin tutkimaan lähemmin akatemoita ja niiden toimintatapoja. On tärkeä ymmärtää millä periaatteella ja tavoilla akatemit toimivat. Teoriaosuudessa otettiin selvää uudenlaisesta oppimisympäristöstä, avoimesta oppimisympäristöstä ja menetelmistä, kuten tiimi- ja projektityöskentely. Aluksi tutustuttiin myös akatemoihin tarkemmin. Salon BisnesAkatemian ja Mondragonin Tiimiakatemian välillä on pieniä eroja esimerkiksi opintojen pituudessa ja hakumenetelmissä. Näistä eroista huolimatta, akatemit ovat hyvin vertailukelpoisia ja niitä tutkimalla saatiin tuloksia uuden mallin luomiseen.

Haastatteluissa käytettiin teemahaastattelun mallia. Se koettiin parhaimmaksi vaihtoehdoksi saamaan laadukkaita ja kattavia haastatteluja haastattelutilanteissa. Kaikki haastattelut toteutettiin pari-, ryhmä, tai yksilöhaastatteluina. Molemmissa akatemoissa haastateltiin ensimmäisen vuoden oppilaita saadakseen

tietoja heidän tuntemuksistaan ja mielipiteistään, juurikin oppilaan näkökulmasta. Haastateltavilta haluttiin selvittää ensimmäisten ryhmien oppilaiden tuntemuksia akatemia opiskelusta, onnistumisista ja vähemmän toimivista asioista. Aihepiireinä toimivat kaikki akatemiaan liittyvät asiat. Haastateltavien vastauksia analysoitiin ja verrattiin toisiinsa. Niistä eriteltiin haastateltavien mielipiteet, toimiviin asioihin, muutosta kaipaaviin asioihin ja mielipiteisiin akatemiassa opiskelusta.

Tutkimustuloksista muodostui uusi akatemiamalli ja ohjelista uusille opiskelijoille. Tutkimustulokset osoittivat molempien koulujen akatemialaisten painineen suurimmaksi osaksi samanlaisten ongelmien ja onnistumisien parissa. Tutkimustulokset keskittyivät lähinnä kahteen osioon, akatemian rakenteen ja sisällön muokkaamiseen, sekä oppilaiden opiskelutapoihin.

Uusi akatemiamalli on tehty toimivaksi niin, ettei se rajoita mitään akatemioita pois riippuen esimerkiksi niiden maantieteellisestä sijainnista tai koulun statuksesta (yksityinen/avoin yliopisto). Uudesta akatemia mallista selviää, että monia asioita on huomioitava jo ennen akatemian perustamista. Tärkeää on miettiä opiskelujen rakenne vuosi vuodelta, taata henkilökunnan pätevyys sekä tarjota oppilaille tarpeeksi infoa uudentlaisesta oppimisympäristöstä ja akatemiasta. Akatemia malliin on myös listattu 5 kohtaa oppilaille. Näiden kohtien tarkoituksena on opastaa ja antaa neuvoja ensimmäisten ryhmien oppilaille, niiden vaikeuksien kohdalla, joita he tulevat kokemaan opiskelunsa aikana.

Opinnäytetyö onnistui luomaan tutkimustuloksen vaadittuun aiheeseen. Lukijan on kuitenkin hyvä arvioida tuloksia kriittisellä mielellä. Kohtia, joita tulee miettiä kriittisesti tutkimustuloksen kannalta, ovat seuraavan laisia. Haastateltavat olivat pelkkiä oppilaita. Tutkimus keskittyi luomaan uuden mallin oppilaiden näkökulmasta. Opettajien tai koulun muun henkilökunnan haastatteluilla ja mielipiteillä oltaisi tutkimukseen saatu enemmän näkökulmia. Haastateltavina toimivat vain ensimmäisten ryhmien akatemialaiset. Uudessa mallissa keskityttiin erityisesti ensimmäisten ryhmien taipaleeseen ja sen helpottamiseen. Haastatteleamalla myös myöhempien ryhmien jäseniä, oltaisi tutkimukseen saatu laajempia mielipiteitä myös myöhempiä ryhmiä koskien. Lisäksi haastateltavia oppilaita ja kouluja

oli vain kourallinen. Lisäämällä oppilaiden ja koulujen määrää, olisivat tulokset olleet luotettavampia ja kattavampia.

Uusia akatemioita perustetaan tulevaisuudessa lisää ympäri maailman. Uusille akatemioille tärkeää on aiempien akatemioiden kokemukset ja neuvot, jo ennen akatemian perustamista. Jotkut akatemit ovat todennäköisesti jo olemassa olevien akatemioiden kopioita, kuten Mondragonin Tiimiakatemia on Jyväskylän Tiimiakatemian tuotos. Tällä tavoin akatemialla sen opiskelijoilla on jo toimivassa olevan akatemian tuki ja turva takanaan. Täysin itsenäiset akatemit, kuten Salon BisnesAkademia jäävät suureksi osaksi vaille tuota apua. Jatkokehityksenä ja tutkimus ideana voisi olla laajemman ja kattavamman mallin luominen sekä kattavan toimintasuunnitelman kehittäminen aloittaville akatemioille. Tutkimalla useamman akatemian ja sen useamman vuoden opiskelijoita saataisiin kattavampia tuloksia siitä, millainen olisi toimiva akademia malli. Vuosien aikana tehdyt muutokset ja parannukset näkyvät selkeämmin, kun aikaa on kulunut useampi vuosi. Lisäksi voitaisiin tutkia akatemioiden perustamisen kannattavuutta tiettyyn maahan, kaupunkiin ja kouluun. Jokainen maa, kaupunki ja koulu ovat erilaisensa. Välttämättä kaikki eivät täytä kriteerejä kannattavan akatemian perustamiseen. Kolmas jatkotutkimuksen kohde voisi olla uusi akatemiamalli käytännössä. Voittaisiin lähteä tutkimaan miten uusi akatemiamalli toimii ja mitä mieltä oppilaat ovat siitä käytännössä.

LÄHTEET

Hirsijärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Otava

Jyväskylän TiimiAkademia. Historia. Viitattu 27.11.2013 <http://www.tiimiakatemia.fi/fi/info/historia/>

Katzenbach & Smith 2003. The Discipline of Teams. Viitattu 14.11.2013 http://www.meridian-coaches.com/resources/Discipline_of_Teams.pdf

Kauppinen. Multimediasikikirjoitus. Viitattu 14.11.2013 <http://www.nik-sula.hut.fi/~smkauppi/mm/tiimityo.html>

Norri, I. 2001. Kokemuksia hypermedian ja uusien oppimisympäristöjen käytöstä korkeakoulujen kielikeskusten kieltenopetuksessa) Viitattu 13.11.2013 <http://users.utu.fi/inorri/kokemuksia.html>

Opetushallitus 2004. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Viitattu 13.11.2013 http://www.oph.fi/download/139848_pops_web.pdf

Oulun Kauppaoppilaitos. Projektityöskentely. Viitattu 14.11.2013 http://materiaali.osao.fi/kaul/verkko-opetus/merkonomi/ammattilliset/tyoyhteisossa_toimiminen/5projektityosk/jakso5.htm